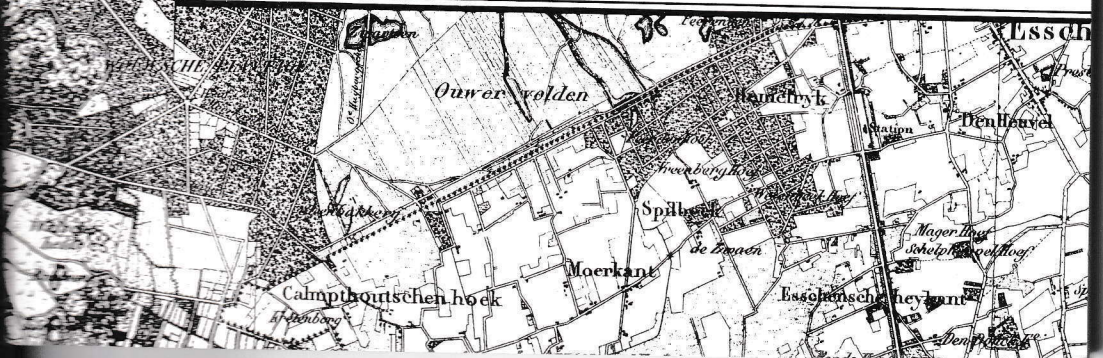

3 - '94

Sluiting Wouwse schuurkerk in 1755

Het bisdom Breda heeft jarenlang een blad uitgegeven onder de naam Sancta Maria. In dat blad verschenen ook regelmatig bijdragen met betrekking tot de historie van de parochies in het bisdom. Hieronder een artikel uit het nummer van 26 juni 1930 dat de titel droeg: "Waarom in 1755 de Schuurkerk in Wouw gesloten werd." Voor de leesbaarheid hebben we hier en daar wat woorden en zinnen aangepast. Letterlijke aanhalingen, zoals de verklaring van de Wouwse pastoor voor de Staten in Den Haag hebben we onveranderd gelaten.

Zoals overal in Noord Brabant moesten de katholieken van Wouw na de vrede van Munster in 1648 hun grote kerk afstaan aan de enkele protestanten. Na veel handzalving en tegen een hoge jaarlijkse bijdrage aan de drossaert kregen de katholieken tenslotte in een achterhoek van het dorp een schuurkerk. Niettegenstaande een plakkaat van 1730 de jaarlijkse recognitiegelden van Wouw gesteld had op 80 gulden moesten de katholieken de gebruikelijke som van 400 gulden tot 1750 betalen.

Krüger meldt in zijn "Geschiedenis van het bisdom Breda", deel IV blz. 307 zonder meer, dat op 22 juli 1755 de Roomse kerkshuur van Wouw werd gesloten om redenen "die het daglicht niet mogen zien". Welke die redenen waren, deelt ons een tijdgenoot mede:

"...tot Wouw is de catholieke Kerk genaamd het Kerkenhuis omtrent half Juli anno 1755 om eene bagatelle gesloten geweest, want den Drossaert tegen de gemeente stekende, sijnde van eenige boomen in zijnen hof takken afgekapt ofte beschaedigd ende eenige placcaeten van het Dorpshuis afge-

4

trokken, en heeft hij de catholieke daermede betigt. Op dat protest is de Fiscael van Den Haag met een Deurwaarder gekomen, zeggende, dat dit zekerlijk van de Roomsgezinde was gedaen; daarop heeft hij de kerk der Catholieke (nl. de schuurkerk) gesloten en gesegelt met den zegel van Haere Hoogmogenden.

De Heer Pastoor, abdijsheer van St. Bernardsabdij, tevooren lector der theologie, Heer Gregorius Doolaege, in Den Haag ontboden of gezonden zijnde, hebben hem de Heren der Staten gezegd: Heer Pastoor verklaert ons hier op uw priesterschap, wat gij daer van weet; nogtans buiten de oorbiecht, want wij weten wel, dat gij daer uyt niets en moogt bekend maeken. De heer pastoor heeft geantwoord: Hoogmogende Heeren, van beschaedigde boomen, nog van afgescheurde placcaeten en weet ik in der waerheit niemendalle, maer ik heb stercke suspicie (vermoeden), dat de drossaert zijne eige fruitboomen beschaedigt heeft en van het aftrekken der placcaeten mag ik met geruste geweten hetzelfde denken; want niet een van mijne katholieke gemeente en heeft het hert of de stoutigheyd van iet sulks ook in den nacht te durven doen, omdat zij verzekert zijn dat dat aan de geheele gemeynte zuur zou opkomen. En Hoogmogende Heeren, om te beletten, dat dan met den zegel van Haere Hoogmogende op de deur van het kerkenhuis desgelijks niet en zoude kunnen geschieden, nog door Roomschen, nog door gereformeerden, zoo heb ik zelf daar een wagt bijgezet.

De heer pastoor heeft redenen gegeven van zijn sterke suspicie, doch niettemin is hij onverrichter zake van 's-Gravenhage naar Wouw weergekeerd. Ten langen leste door gedurig verzoek en gebeden van dezelfde pastoor en katholieke gemeente, door tussenkomst van goede vrienden, zo heeft de Raad van Bergen op Zoom de kerk van Wouw na negen maanden gesloten te hebben geweest, opengekregen, op 10 april, daags voor Palmzondag in 1756.

De Drossaert en de Deurwaerder brengen samen 4000 gulden in rekening; maar wie die zal voorschieten dat is aan Onze Lieve Heer bekend.

Kort daarna berokkende de Drossaert veel kosten en lasten aan de parochie Wouw en de abdij.

De kapelaan van Wouw, Guido Knopff, werd benoemd door de prelaat tot pastoor te Capellen.

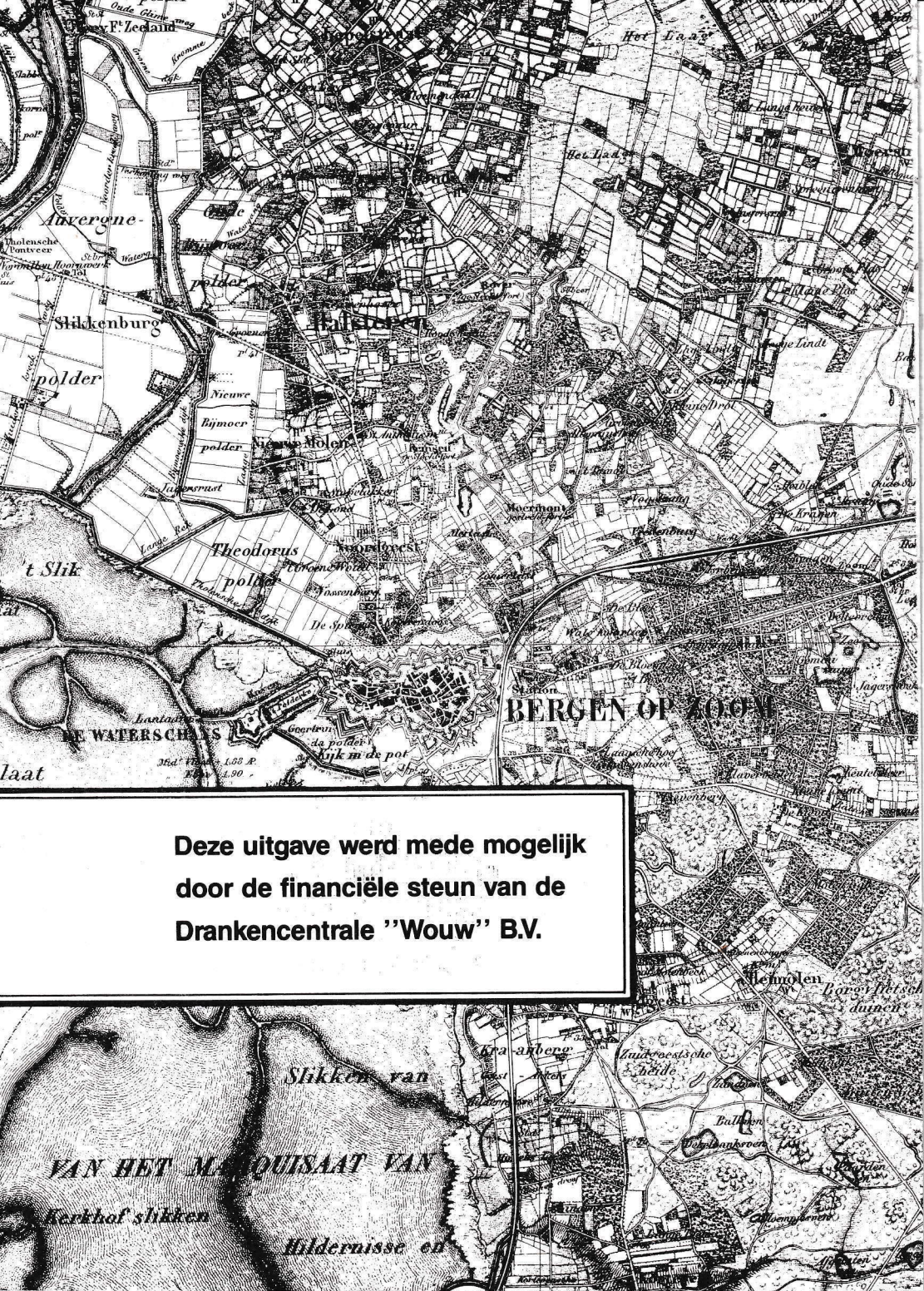
Jacobus Everaert, cantor in de abdij, zou naar Wouw komen. Hiertoe was nodig, dat door de abt een request werd aangeboden bij de Hoogmogende Heren in Den Haag, om dien plaatsvervanger te mogen aanstellen en om drie heren te kunnen behouden in de uitgestrekte parochie Wouw. Dit request werd tot nader bericht gezonden naar de Drossaert van Wouw.

Door fikse betalingen had de abdij het in 1749 voor elkaar gekregen, dat er twee kapelaans in Wouw mochten blijven, niettegenstaande het plakkaat van 1731. Sinds drie jaar was er toen maar een kapelaan geweest, dan werd weer een derde toegestaan, mits zijn competentie door de abdij betaald werd. Deze moest men zien te behouden.

De Drossaert kreeg het dit keer voor elkaar, dat deze derde heer geheel op de kosten van de abdij moest onderhouden worden. Hij toonde aan, dat deze derde heer na het plakkaat van 1731 82 gulden was blijven trekken van de gemeente en dat zelfs enige jaren deze som was rondgehaald met de schaal. Het gevolg was, dat deze som, hoewel over vele jaren opgelopen was tot een groot bedrag, moest terugbetaald worden. Om verdere moeilijkheden te voorkomen en opdat de kapelaan benoemd zou worden in 1758, werd de som voldaan door de provisor van de abdij, Placidus van Dijk, die net twee jaar tevoren 5000 gulden reparatiekosten voor het koor van de kerk betaald had. Die kerk was toen in bezit van de protestanten.

In die tijd telde Brabant nog veel drossaerts, die moeilijk te verzadigen waren met het Roomsche geld.

F.

Deze uitgave werd mede mogelijk
door de financiële steun van de
Drankencentrale "Wouw" B.V.